

Miljøgodkendelse, § 16

11. november 2014

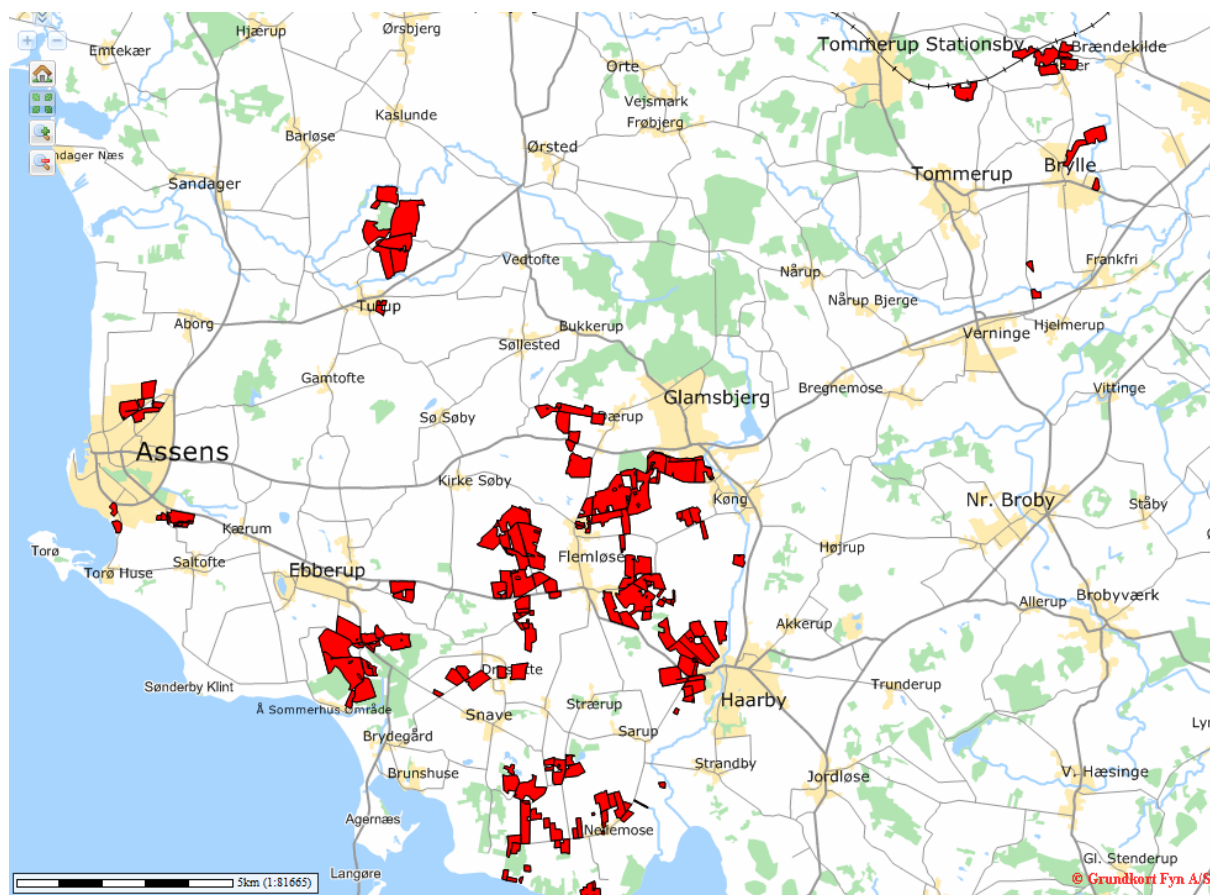
Driftsfællesskabet Stougaard I/S, Langgade 68,

Flemløse, 5620 Glamsbjerg

ASSENS
KOMMUNE

Godkendte arealer tilhørende Driftsfællesskabet Stougaard I/S

Datablad

Emne	Data
Ansøger	Driftsfællesskabet Stougaard I/S, Langgade 68, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer	8a m.fl., Flemløse By, Flemløse
Virksomhedens art	Blandet drift
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
CVR nummer	28 62 00 12
Kontaktperson på bedriften	Jørgen Oluf Stougaard tlf.: 64 72 33 01 / 20 96 38 01
Konsulent	Sheila Neldeborg, Patriotisk Selskab shn@patriotisk.dk, tlf. 63 15 54 00
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune; Rådhus Allé 5, 5610 Assens assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sags nr. 14/7870
Skema nr.: husdyrgodkendelse.dk	63245 – version 3, 03-10-2014
Beregningsværktøj	Interface version: 2.5 Uploadet: 25-09-2014 FarmN version: 4.0 - Beregningsmotor: 2.2
Miljømedarbejder	Ove Johansen, Miljø og Natur, jojoh@assens.dk tlf. 64 74 68 54

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
2. Afgørelse: § 16.....	5
3. Vilkår for godkendelse	5
3.1 <i>Generelle forhold.....</i>	6
3.2 <i>Ansøger og ejerforhold</i>	6
3.3 <i>Drift af arealerne</i>	6
3.4 <i>Udbringningsarealer.....</i>	6
4. Retsbeskyttelse	6
5. Bortfald	7
6. Offentliggørelse	7
7. Klagevejledning	7
8. Bilag	8
9. Meddelelse om afgørelse sendes til.....	9
10. Miljøvurdering.....	10
10.1 <i>Formål.....</i>	10
10.2 <i>Ansøger, ejerforhold og forpagtninger</i>	10
10.3 <i>Beliggenhed af arealer, afsat og tilført husdyrgødning.....</i>	11
10.4 <i>Transport af husdyrgødning.....</i>	12
10.5 <i>Udspredningsarealer.....</i>	13
10.5.1 Natura 2000 områder	19
10.5.2 Nitrat til overfladevand.....	20
10.5.3 Nitrat til grundvand.....	22

10.5.4 Fosfor	25
10.7 <i>Ammoniak fra udbringning</i>	26
10.8 <i>Bilag IV-arter</i>	27
10.9 <i>Bedst tilgængelig teknik (BAT)</i>	28
11. Konklusion	29

1. Indledning

Assens Kommune har den 27. marts 2014 elektronisk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af arealerne tilhørende ejendommen Driftsfællesskabet Stougaard I/S, Langgade 68, 5620 Glamsbjerg. Ansøgningen er indsendt via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Sidste version af ansøgningen blev indsendt den 3. oktober 2014, og det er oplysningerne i denne ansøgning sammen med de tilhørende bilag, som danner grundlag for godkendelsen.

Miljøgodkendelsen skal meddeles efter § 16 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug¹, da Driftsfællesskabet Stougaard I/S modtager husdyrgødning fra husdyrbrug godkendt efter reglerne i samme lov.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under cvr.nr. 28 62 00 12, hvilket vil sige alle arealer tilhørende Driftsfællesskabet, og som er indeholdt i det tilhørende gødningsregnskab. Det samlede areal opgives til 1.503 ha.

I ansøgningen ønskes de 1.503 ha til Driftsfællesskabet Stougaard I/S tilført husdyrgødning og anden organisk gødning (spildevandsslam) fra det, der svarer til et dyrehold på 2.084 DE.

Driftsfællesskabet Stougaard I/S har en § 16 godkendelse fra juni 2010 til driften af 922 ha landbrugsjord. En del af disse arealer ønskes med denne ansøgning udskiftet samtidig med tilgang af et ikke ubetydeligt antal nye arealer.

De nye arealers sårbarhedsklasser sammen med ønsket om brug af nye virkemidler medfører nye vilkår i forhold til den eksisterende godkendelse. På denne baggrund udarbejdes ny § 16 miljøgodkendelse. Samtidig ophæves godkendelsen af 14. juni 2010.

2. Afgørelse: § 16

På baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og kommunens vurdering meddeler Assens Kommune hermed miljøgodkendelse af arealerne under cvr. nr. 28 62 00 12, som tilhører Driftsfællesskabet Stougaard I/S, Langgade 68, 5620 Glamsbjerg, matr. nr. 8a m.fl., Flemløse By, Flemløse.

Arealgodkendelsen meddeles efter § 16 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Miljøgodkendelsen skal efter § 40 i den tilhørende bekendtgørelse², regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra dato. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Det er ansøgningen med skemanummer 63245 version 3 fra den 3. oktober 2014 med tilhørende bilag, der ligger til grund for godkendelsen. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3. Vilkår for godkendelse

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

3.1 Generelle forhold

- 3.1.1 Arealerne skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af arealgodkendelsen på virksomheden.
- 3.1.3 De vilkår, der vedrører arealernes drift skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med arealdriften herunder konsulent i forbindelse med udarbejdelse af mark- og gødningsplan og gødningsregnskab.

3.2 Ansøger og ejerforhold

- 3.2.1 Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 1 måned efter ændringen har fundet sted.

3.3 Drift af arealerne

- 3.3.1 Driften af arealerne skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.3.2 Husdyrgødning og anden organisk gødning må kun tilføres de ansøgte udspretningsarealer på 1.503,29 ha tilhørende Driftsfællesskabet Stougaard I/S.

3.4 Udbringningsarealer

- 3.4.1 Der skal til enhver tid overfor Assens Kommune kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 3.4.2 Udspretning af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.
- 3.4.3 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning på bedriftens arealer fra 2.084 dyreenheder (DE) svarende til 185.300 kg N pr. planår (1/8 – 31/7).
- 3.4.4 Der skal hvert planår anvendes ét af følgende virkemidler:
 - 4,5 % øget areal med efterafgrøde ud over de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperioder og kvælstofgødsning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller de lovpligtige efterafgrøder må erstattes af ”grønne marker”.
 - 3,5 % reduceret kvælstofnorm.
 - Anvendelse af et sædskifte S6 med et udvaskningsindeks for kvælstof på ikke over 86 jf. notat om standard- og referencesædskifter af 27. juni 2007. I sædskiftet skal der indgå mindst 10 % med frøgræs.
- 3.4.5 Der må maksimalt tilføres udspretningsarealerne 41.700 kg fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning pr. planår.
- 3.4.6 Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller markplaner.

4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en

godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

5. Bortfald

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

6. Offentliggørelse

Assens Kommune offentliggør miljøgodkendelsen **den 11. november 2014** på Høringsportalen på Assens Kommunes hjemmeside, www.assens.dk, hvor godkendelsen med bilag kan ses under Miljø og Natur, Landbrug.

7. Klagevejledning

Frist for at indgive klage.

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger, fra afgørelsen er offentliggjort. Det betyder at, klagefristen udløber **den 9. december 2014** ved kontortids ophør.³

Hvordan klager du?

Du skal sende en skriftlig klage til Assens Kommune, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, eller på mailadresse: assens@assens.dk. Assens Kommune videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet med kopi af sagens akter og med de bemærkninger, klagen måtte give anledning til.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Assens Kommune.

Hvem kan klage?

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Natur- og Miljøklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages

En klage over en tilladelse eller godkendelse efter loven har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3 eller stk. 2 med mindre klagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at godkendelsen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Natur- og Miljøklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene

Du kan indbringe Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse.

³ Åbningsstider: Mandag - Onsdag: 10.00 -15.00, Torsdag:10.00 -17.00 og Fredag: 10.00 - 13.00.

Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Vejledning om gebyr og klage til Natur- og Miljøklagenævnet finder du på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside: <http://www.nmkn.dk/klage/>

8. Bilag

1. Ansøgning med ekstra efterafgrøder (skema 63245)
2. Ansøgning med ændret sædskifte (skema 70321)
3. Ansøgning med reduceret kvælstofnorm (skema 65990)
4. Følgrebrev til ansøgning af 3. oktober 2014
5. Kort over arealer
6. Fosfortal 1
7. Fosfortal 2
8. Jordprøvekort 2012 Thomas Bang

9. Meddelelse om afgørelse sendes til

Organisation, Navn	Adresse	Post nr.	Evt. e-mail adresse
Driftsfællesskabet Stougaard I/S	Langgade 68	5620 Glamsbjerg	js@linde-gaard.dk
Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk, aa@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité, Assens	Møllevænget 2 Stationsvej 20	5492 Vissenbjerg 5683 Haarby	johannesjacobsen@webspeed.dk toni.reese.naesborg@gmail.com
Friluftsrådet	Bystævnet 19	5792 Årslev	sydfyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund Vandområdedistrikt 9	Skyttevej 5 Ahlefeldtsvej 11	7182 Bredsten 5300 Kerteminde	post@sportsfiskerforbundet.dk frodethorhauge@stofanet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	natur@dof.dk assens@dof.dk
Ulrik Stougaard	Hesselbjergvej 18	5620 Glamsbjerg	
I/S Vennersminde	Toftevej 56	5690 Tommerup	
Peter Petersen	Dærupvej 66	5620 Glamsbjerg	
Troels Hansen	Krengerupvej 84	5690 Tommerup	
Steen Stenskrog	Skovsbjergvej 22	5620 Glamsbjerg	
Søren Vestergaard Andersen	Brunsegyden 7	5690 Tommerup	
Hans Stougaard	Langgade 68	5620 Glamsbjerg	
Thomas Bang Christensen	Mullerødvej 21	5683 Haarby	
Peter Holm Rasmussen	Ravnekærvej 32	5631 Ebberup	
Bent Erik Nissen	Dærupvej 72	5620 Glamsbjerg	
Henning Jørgensen	Kirke Søbyvej 11	5620 Glamsbjerg	
PE-MO Aps	Fjellebrovej 4	5750 Ringe	
Hans Raahauge	Byvejen 40	5620 Glamsbjerg	
Hagenskov Gods	Slots Allé 1	5631 Ebberup	
Poul Henning Jensen	Stærmosevej 134	5690 Tommerup	
Jørgen Frederik Jørgensen	Høedvej 7	5620 Glamsbjerg	
Inge Nielsen	Høedvej 19	5620 Glamsbjerg	
Morten Juel Jensen	Toftevej 40	5690 Tommerup	
Gert Madsen	Langgyde 4	5683 Haarby	
Preben Fløjborg	Assensvej 120	5620 Glamsbjerg	
Flemming Aage Hansen	Assensvej 20	5683 Haarby	
Boet efter Arne Assarson	Bodebjergvej 28	5620 Glamsbjerg	
Søren og Winnie Fagerberg	Høedvej 5	5620 Glamsbjerg	
Anders Findsen	Blangstrupvej 19	5610 Assens	
Jens Peter Lund Nielsen	Nellemosevej 19	5683 Haarby	
Patriotisk Selskab	Ørbækvej 276	5220 Odense SØ	shn@patriotisk.dk

10. Miljøvurdering

10.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om miljøgodkendelse af udbringningsarealerne tilhørende ejendommen Driftsfællesskabet Stougaard I/S opfylder kravene, som gælder for de forhold, der er angivet i listen herunder. Listen er skrevet ud fra godkendelsesloven og den elektroniske vejledning fra Miljøstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international beskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer.
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer ved udbringning af husdyrgødning.

Det skal vurderes, om driften af arealerne efter det ansøgte lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning med nr. 63245 og bilag, som kommunen modtog første gang den 27. marts 2014 og sidste gang (version 3) 3. oktober 2014.

Alle landbrugsarealer under Driftsfællesskabet Stougaard I/S indgår i ét og samme gødningsregnskab.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det også afgøres, om det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af, at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at arealerne kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventet, og som kan accepteres indenfor rammerne af den gældende lovgivning.

10.2 Ansøger, ejerforhold og forpagtninger

Driftsfællesskabet Stougaard I/S er sammensat af flere ejendomme med husdyrproduktion med ét tilhørende fælles markbrug. Selskabet ejes af familien Stougaard.

Foruden det ejede areal indgår der forpagtninger fra følgende:

Forpagtningsliste

Poul Henning Jensen	Stærmosevej 134	5690 Tommerup
Assens Kommune	Rådhus Allé 5	5610 Assens
Vennersminde I/S	Toftevej 56	5690 Tommerup
Hagenskov Gods v. Jacob Schall Holberg	Slots Allé 1	5631 Ebberup
Britta Schall Holberg	Slots Allé	5631 Ebberup
Jørgen Frederik Jørgensen	Høedvej 7	5620 Glamsbjerg
Inge Nielsen	Høedvej 19	5620 Glamsbjerg
Morten Juel Jensen	Toftevej 40	5690 Tommerup
Gert Madsen	Langgyde 4	5683 Haarby
Preben Fløjborg	Assensvej 120	5620 Glamsbjerg
Flemming Aage Hansen	Assensvej 20	5683 Haarby

Boet efter Arne Assarson	Bodebjergvej 28	5620 Glamsbjerg
Peter Petersen	Dærupvej 66	5620 Glamsbjerg
Søren og Winnie Fagerberg	Hødvej 5	5620 Glamsbjerg
Anders Findsen	Blangstrupvej 19	5610 Assens
Jens Peter Lund Nielsen	Nellemosevej 51	5683 Haarby
Thomas Bang Christensen	Mullerødvej 21	5683 Haarby

Kommunen skal jf. bestemmelserne i lovens §§ 15 og 26 medtage samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer.

Assens Kommune vurderer, at det er vigtigt, at personer, der deltager i driften af de godkendte arealer, kender vilkårene for driften. Der stilles derfor vilkår herom.

Der stilles også vilkår om skriftlig anmeldelse af ejerskifte, og ændringer i hvem der er drifts- og miljøansvarlig.

10.3 Beliggenhed af arealer, afsat og tilført husdyrgødning

Driftsfællesskabet Stougaard I/S råder over et samlet udspretningsareal på 1.503 ha, som er henholdsvis ejet og forpagtet areal.

Alle udspretningsarealer ligger i Assens kommune.

I Driftsfællesskabet produceres der husdyrgødning fra følgende ejendomme:

Adresse	Gødningstype	Kg N	Kg P	Antal DE
Default anlæg*	Svinegylle	86.240,00	19.168,74	980,00

*Default anlæg er her en fælles betegnelse for svineproduktion fra følgende produktionsanlæg: Karlemosevej 3, Karlemosevej 22, Springenbjergvej 9. I forbindelse med konsulentens gennemsyn af udkast til godkendelse, er det blevet oplyst, at der i dag ikke mere foregår produktion af slagtesvin i driftsfællesskabet. Produktionsanlæggene er fortsat aktive og ejet af Hans Stougaard for så vidt angår Karlemosevej 3 og Jørgen Stougaard for så vidt angår Karlemosevej 22 og Springenbjergvej 9. Retteligt burde gødningen herfra have været opført som modtaget husdyrgødning til Driftsfællesskabet Stougaard I/S. Beregningsmæssigt i forhold til arealernes beskyttelsesniveau har det dog ingen betydning for resultatet.

Der modtages husdyrgødning og organisk gødning fra følgende leverandører:

Adresse	Gødningstype	Kg N	Kg P	Antal DE
Hesselbjergvej 18**	Svinegylle	42.325,26	9.407,75	481,00
NN – Stougaard ekstra buffer	Svinegylle	22.091,25	4.910,00	250,00
Toftevej 45	Afgasset biomasse	12.272,00	4.641,38	125,00
Dærupvej 66	Anden organisk gødning	2.220,00	726,68	22,00
Krengerupvej 84	Dybstrøelse	11.000,00	999,79	123,00
Skovsbjergvej 22	Svinegylle	6.875,44	1.528,21	78,00
Brunsegyden 7	Dybstrøelse	1.428,38	129,82	16,00
Fladmosevej 12, (Nellemosevej)	Svinegylle	11.886,80	2.637,65	135,00
Langgade 68	Anden husdyrgødning	250,00	27,50	2,00
Mullerødvej 21	Svinegylle	14.660,80	3.258,68	166,60

Der afsættes husdyrgødning til følgende ejendomme:

Adresse	Gødningstype	Kg N	Kg P	Antal DE
Ravnekærvej 32	Svinegylle	10.472,00	2.327,63	119,00
Dærupvej	Svinegylle	2.366,32	525,97	27,00
Kirke Søbyvej 11	Svinegylle	5.917,12	1.315,20	67,00

Fjellebrovej 4	Svinegylle	3.080,00	684,59	35,00
Byvejen 40, Køng	Svinegylle	4.112,24	914,03	47,00

Total husdyrgødning Driftsfællesskabet Stougaard I/S:

Gødningstype	Kg N	Kg P	Antal DE svin og andre dyr
Dybstrøelse	12.428,38	1.129,61	139,00
Svinegylle	158.111,97	35.143,61	1.795,60
Afgasset biomasse	12.272,00	4.641,38	125,00
Anden husdyrgødning	250,00	27,50	2,00
Anden organisk gødning	2.220,00	726,68	22,00
Total	185.282,35	41.668,78	2.083,60

**Gødningen kommer fra slagtesvineproduktionen på Hesselbjergvej 18, Hesselbjergvej 21 og Voldtoftevej 71.

I alt tilføres husdyrgødning og anden organisk gødning fra 2.084 DE. Dyretrykket bliver på maksimalt 1,39 DE/ha.

10.4 Transport af husdyrgødning

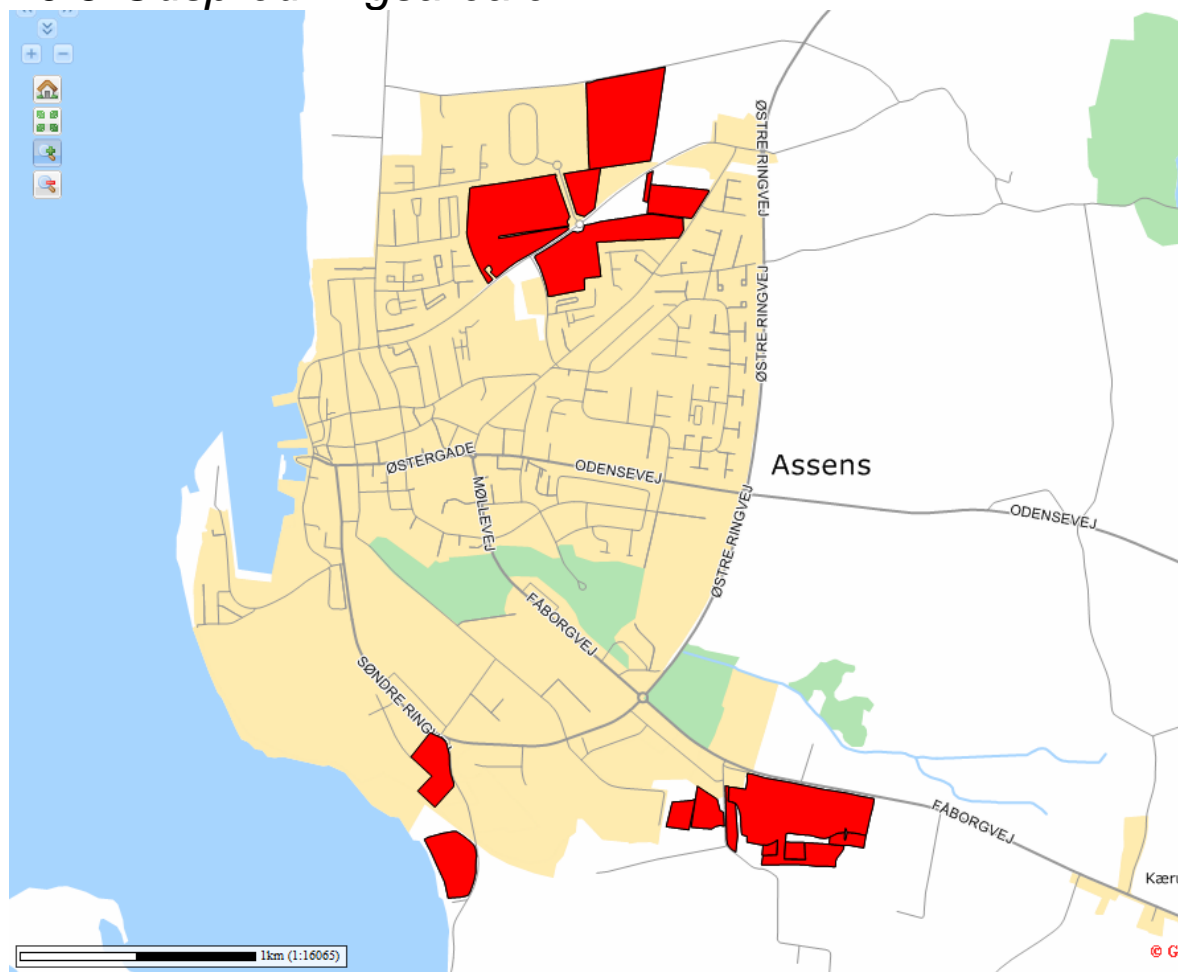
Der er ikke i ansøgningen oplyst transportveje fra gødningsleverandører til udspretningsarealerne, hvorfor det antages, at transporten følger den korteste vejstrækning fra leverandørernes lagre til de valgte marker. I ansøgningen oplyses, at det er gødningsleverandørerne, som skal sørge for udbringning af husdyrgødningen.

Gødningsleverandørerne fra Karlemosevej 22, Toftevej 56, Skovsbjergvej 22, Krengerupvej 84 og Mullerødvej 21 er alle reguleret af vilkår fastsat i en miljøgodkendelse efter reglerne i husdyrgodkendelsesloven. Karlemosevej 3, Springenbjergvej 9 og Hesselbjergvej 18 er reguleret af vilkår fastsat i en kap. 5 godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

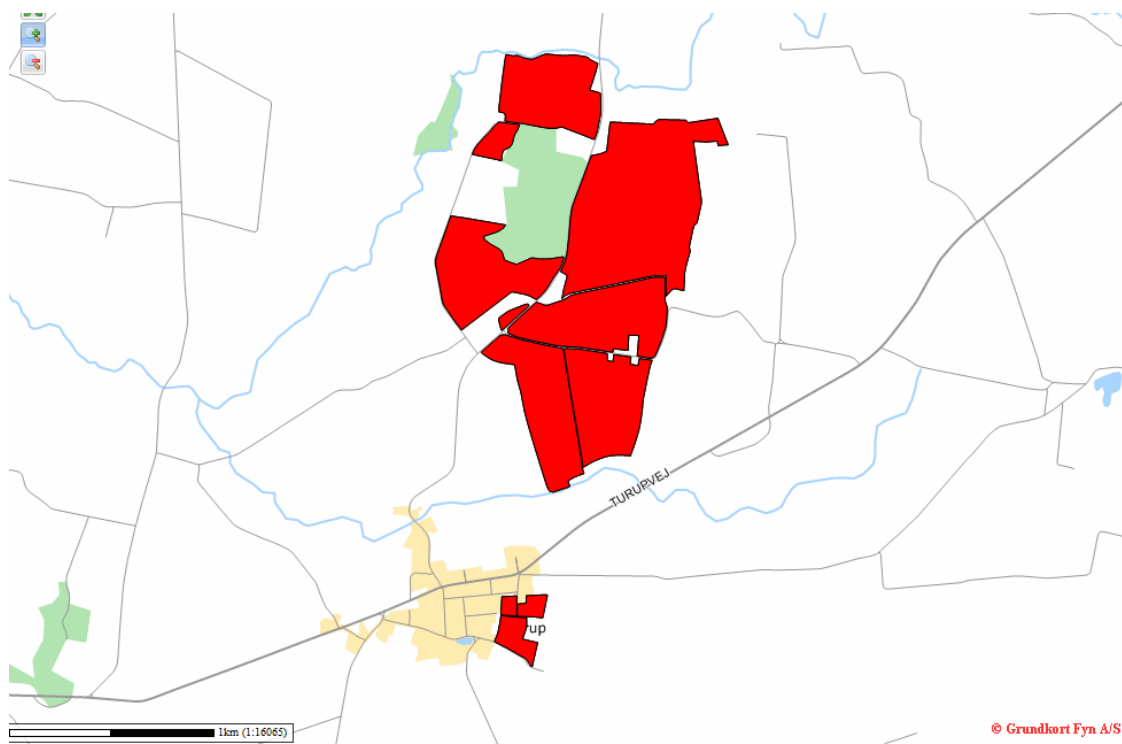
Fælles gælder det, at hvor der i disse godkendelser er fastsat vilkår til benyttelse af specielle transportveje i forbindelse med transport og udbringning af husdyrgødning, er den ansvarlige driftsherre i forhold til godkendelserne ansvarlig for overholdelse af vilkårene.

I øvrigt vurderes det, at hvor transportvejene ikke er reguleret af vilkår i de respektive godkendelser, er de generelle regler for transport af husdyrgødning også i denne sag tilstrækkelige til at imødegå eventuelle gener fra transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

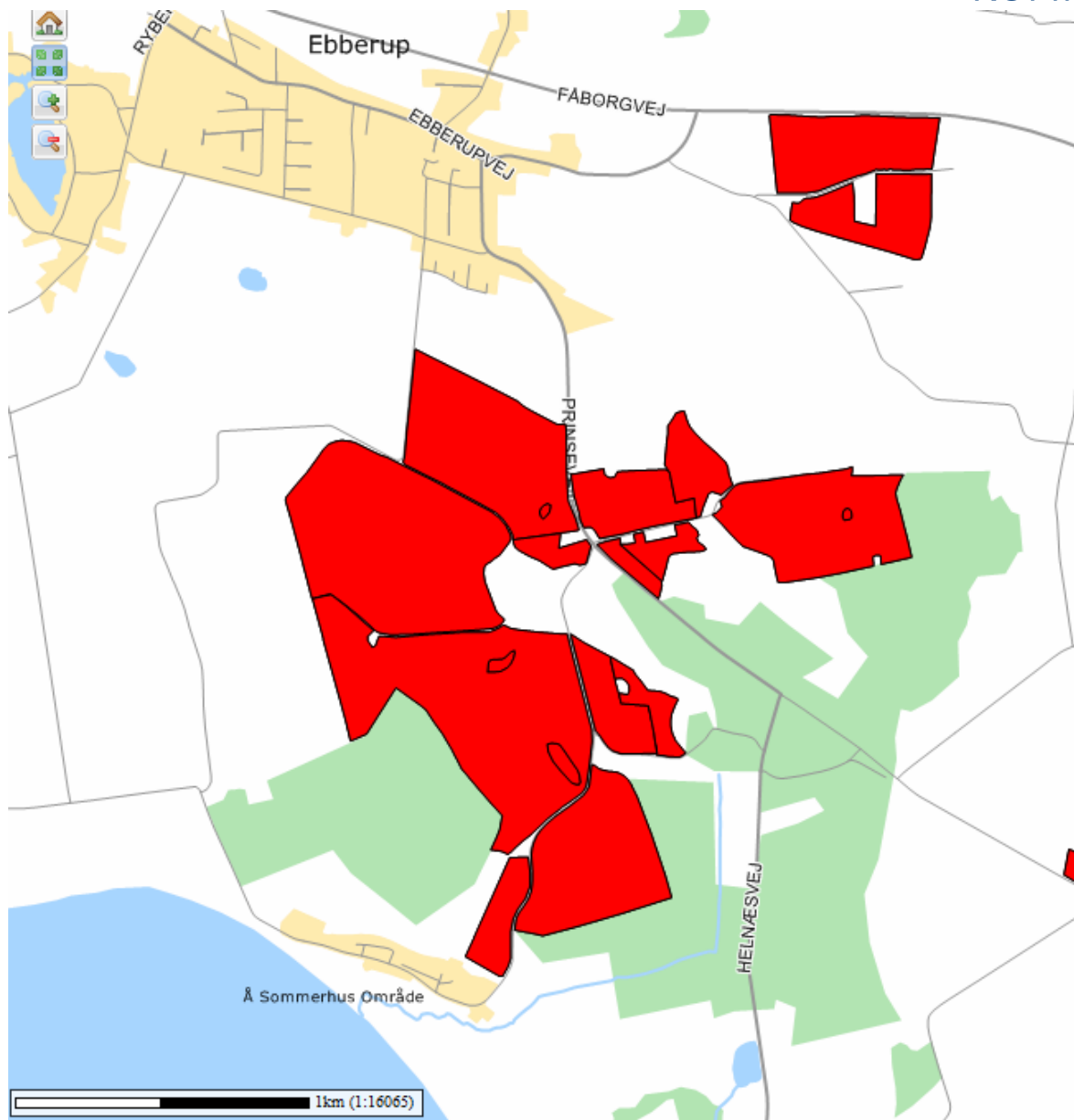
10.5 Udspretningsarealer

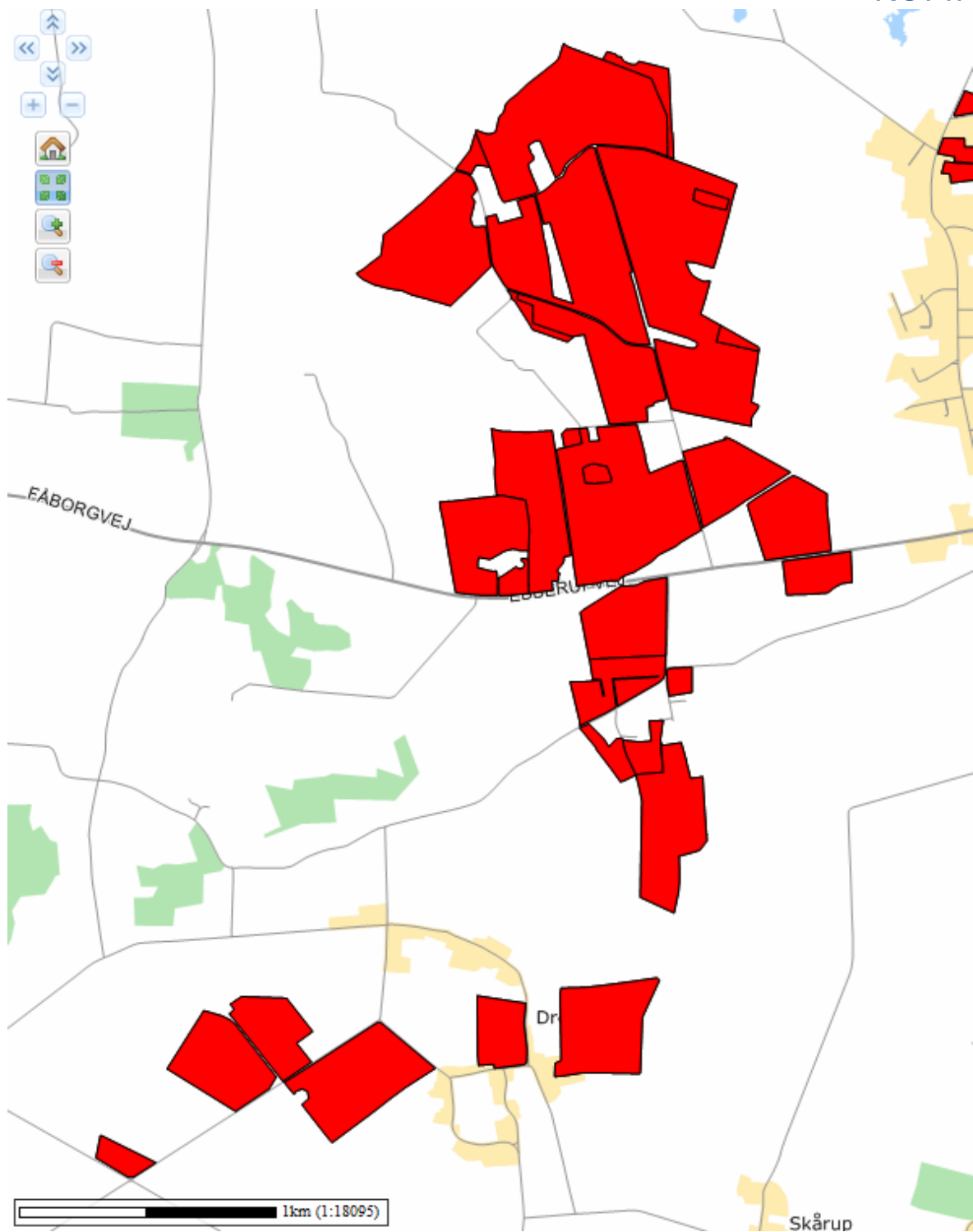
Figur 1: Udspretningsarealerne omkring Assens by

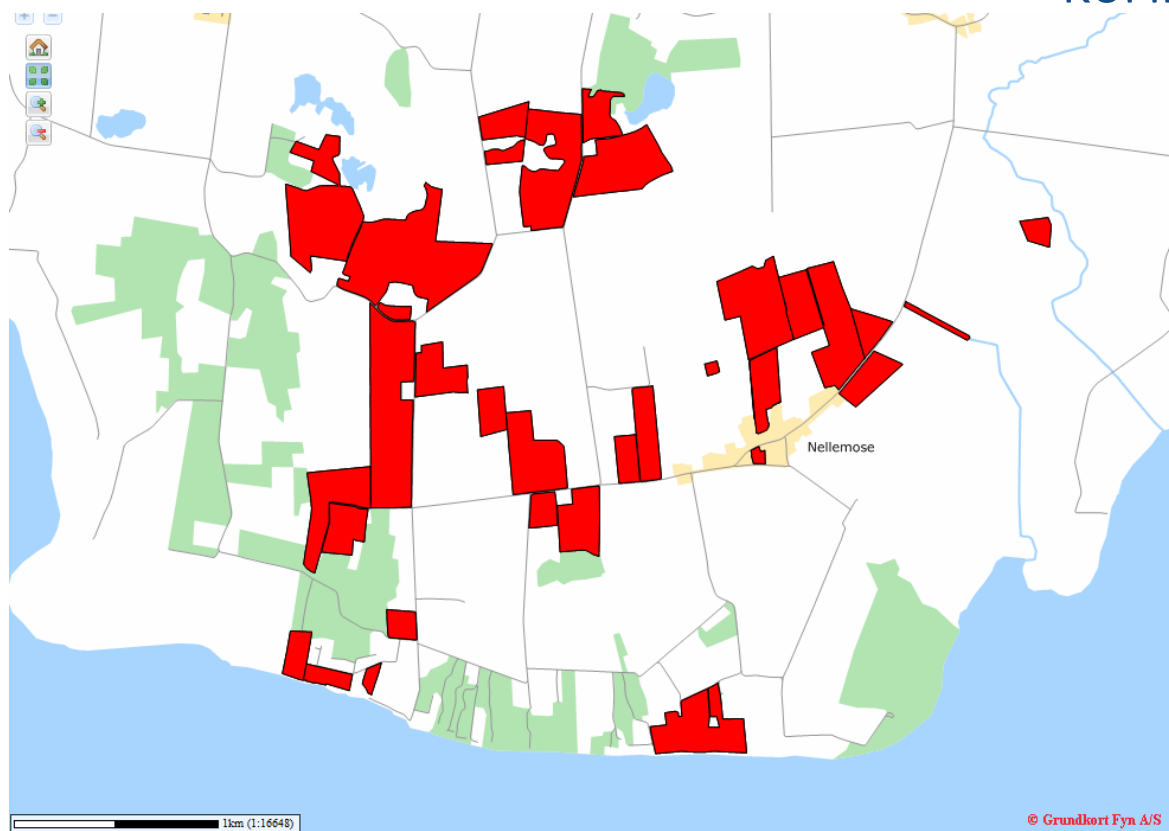
Figur 2: Udspretningsarealerne nord for Turup by

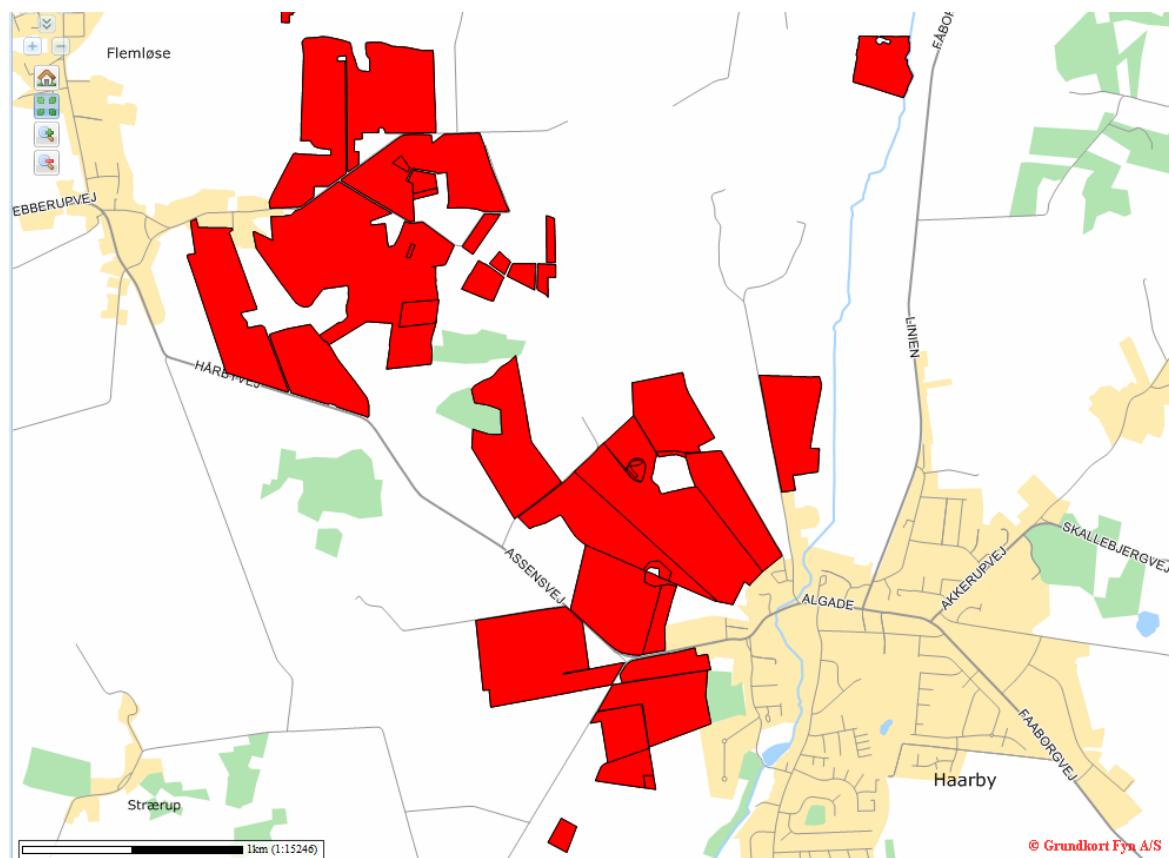
Figur 3: Udspretningsarealerne omkring Hagenskov

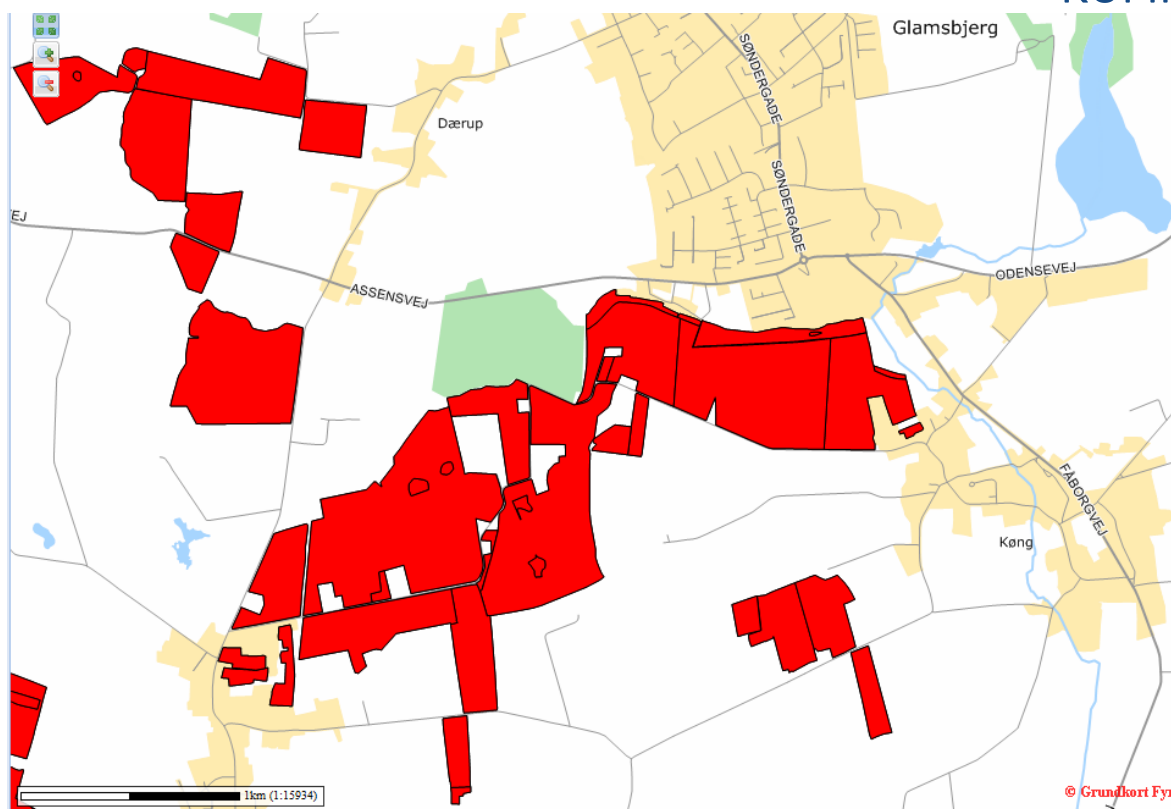
Figur 4: Udspretningsarealerne øst for Flemløse

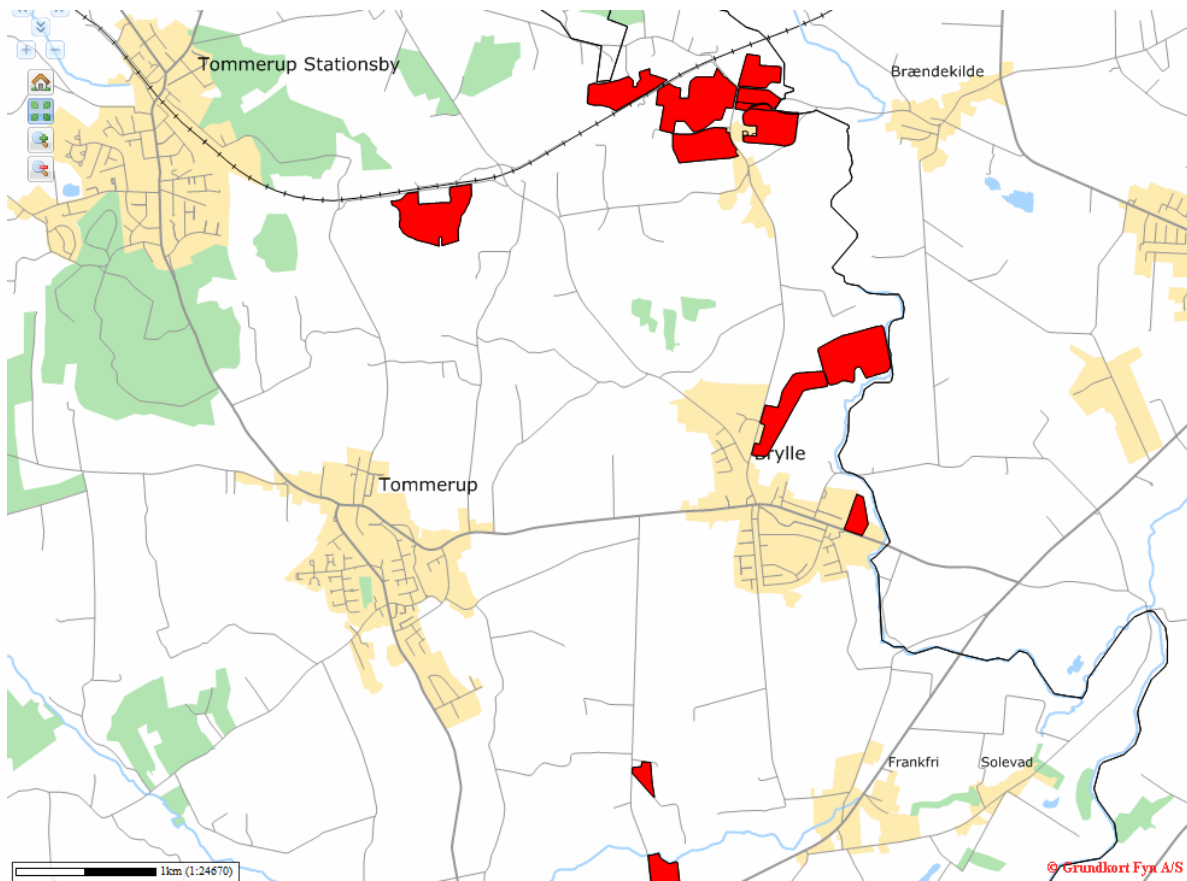
Figur 5: Udspretningsarealerne vest for Nellemose

Figur 6: Udspretningsarealerne mellem Flemløse og Haarby

Figur 7: Udspretningsarealerne mellem Flemløse og Glamsbjerg

Figur 8: Udspretningsarealerne omkring Render og Brylle

Vurdering af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer i husdyrgødning og anden organisk gødning skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. kriterier i bilag 3 og 4 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Miljøportalens kortværk over følgende sårbarhedsklasser:

- Nitratklasser (overfladevand)
- Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand)
- Fosforoplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer

Alle de opgivne arealer i denne ansøgning ligger indenfor én eller flere af de ovennævnte sårbarhedsklasser.

Desuden anvendes også NaturErhvervstyrelsens jordbrugsanalyser (jordbrugsanalyser.dk) til belysning af udviklingen i dyreenheder på de enkelte vandoplande.

For landbrugsarealer, der afvander til sårbare vandområder, er beskyttelsesniveauet for tilførsel af husdyrgødning fastsat som et lavere dyretryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for med det formål at opnå en lavere nitratudvaskning. Beskyttelsesniveauet afhænger desuden af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra markafgrødernes rodzone og den mængde nitrat, der via dræn og vandløb ender i vandområdet. Hvis reduktionspotentialet f.eks. er 85 pct., betyder det, at 60 kg N/ha fra rodzonen resulterer i en udvaskning af 15 pct. svarende til 9 kg N/ha til vandområdet.

Ud fra kombinationen af oplandenes sårbarhed og reduktionspotentialet er der fastlagt tre nitratklasser, med et beskyttelsesniveau, der som udgangspunkt fastsætter et lavere dyretryk end tilladt i forhold til de generelle harmoniregler.

Nitratklasser anvendes i IT-ansøgningssystemet ”husdyrgodkendelse.dk” som vejledning i forbindelse med regulering af husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven og er identificeret ud fra to forhold: · Kvælstofreduktionspotentiale · Oplande til sårbare og meget sårbare Natura 2000 områder*.

- Nitratklasse 3: Oplande til meget kvælstofsårbare områder med et N-reduktionspotentiale på 0 - 50 pct.
- Nitratklasse 2: Oplande til meget kvælstofsårbare områder med et N-reduktionspotentiale på 51 - 75 pct.
- Nitratklasse 1: Oplande til sårbare kvælstofområder med et N-reduktionspotentiale på 0 - 50 pct.
- Nitratklasse 0 eller uden for nitratklasse: Oplande til kvælstofsårbare områder med et reduktionspotentiale på 51 - 100 pct., og meget kvælstofsårbare områder med et N-reduktionspotentiale på 76 - 100 pct. samt øvrige oplande til områder, der ikke er kvælstofsårbare*.

*Identificeret af Skov- og Naturstyrelsen, 2006. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006. Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der skal mest til for at leve op til kravene i nitratklasse 3. Her må nitratudvaskningen fra miljøgodkendte arealer højst svare til den udvaskning, der ville være, hvis der blev udbragt husdyrgødning svarende til 50 % af harmonireglerne. I nitratklasse 2 er det tilsvarende krav 65 %, og i nitratklasse 1 er det 85 %. Uden for nitratklasse gælder harmonireglerne.

De generelle harmoniregler tillader tilførsel af husdyrgødning fra 1,4 DE/ha.

Ud af de ca. 1.503 ha landbrugjord til Driftsfællesskabet Stougaard I/S ligger de ca. 414 ha i nitratklasse 0, 0 ha i nitratklasse 1, 811 ha i nitratklasse 2 og resten - ca. 278 ha ligger i nitratklasse 3.

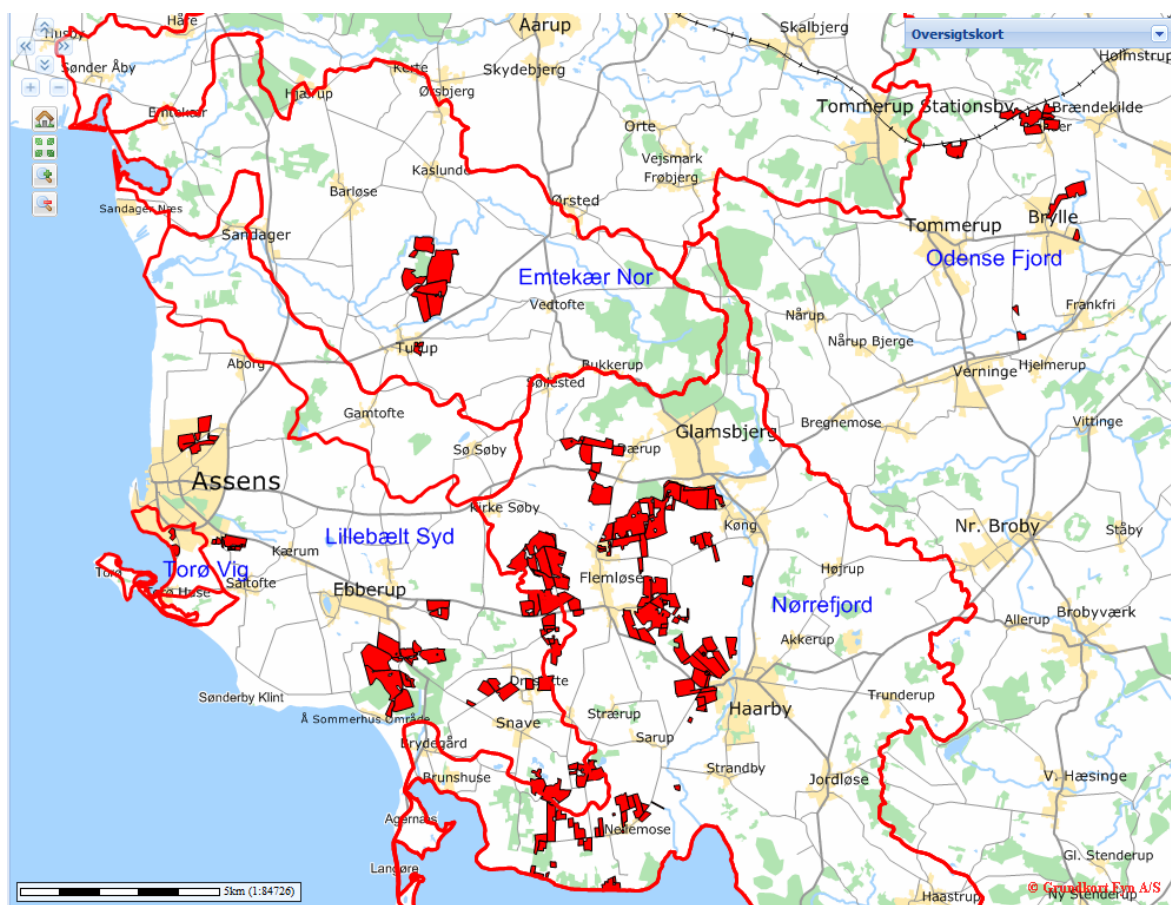
Ca. 659 ha af udspretningsarealet ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Nitratfølsomme indvindingsområder er områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser og/eller indvindingsområde til almene vandforsyningsanlæg.

10.5.1 Natura 2000 områder

Udspretningsarealerne ligger i oplande, som afvander til 5 forskellige vandområder, hvoraf de 4 ligger indenfor Natura 2000 områder.

Arealerne, der ligger inden for oplandet til Det Sydlige Lillebælt, er ikke kvælstofmæssigt begrænset af krav til udledning ud over hvad de generelle harmoniregler medfører.

De øvrige arealer ligger alle inden for oplande, som afvander til meget kvælstof sårbare Natura 2000 områder, hvor ingen af vandområderne endnu lever op til målsætningen om god økologisk tilstand. Dette afspejles i inddeling af de respektive nitratklasser.

Udspretningsarealernes placering inden for vandoplande

De 4 vandområder, der ligger indenfor Natura 2000 områder er:

- Emtækær Nor
- Odense Fjord
- Nørre Fjord
- Torø Vig

Arealerne nord for Turup afvandes til Emtækær Nor. Vandområdet ligger i tilknytning til Lillebælt, der er Natura 2000 område nr. 112 og indeholder habitatområde H96, fuglebeskyttelsesområde F47 samt ramsarområde R15.

Arealerne omkring Brylle og Render afvandes til Odense Fjord, der er Natura 2000 område nr. 110, og indeholder habitatområde H94 og fuglebeskyttelsesområde F75.

Hovedparten af arealerne afvandes til Nørrefjord og Helnæs Bugt, som ikke direkte er udpeget som et Natura 2000 område, men som har forbindelse til både Flensborg Fjord og havet vest for Helnæs, der begge er Natura 2000 områder.

Endelig er der et mindre areal syd for Assens, som afvandes til Torø Vig.

Tilstand og målsætning for vandområderne

Det fremgår af såvel basisanalysen for Natura 2000-områderne, som Miljøministeriets 1. generations vandplaner for områderne, at miljømålslovens miljømål ”god tilstand” ikke er opfyldt i nogen af områderne, hvilket blandt andet skyldes udvaskningen af kvælstof fra landbruget i oplandene til de enkelte vandområder.

Generelt

De eksisterende husdyrproduktioner vil først blive reguleret når vandhandleplanerne bliver vedtaget med konkrete mål, for hvad der må udledes til de respektive vandområder. I skrivende stund er der ingen konkrete mål, for hvad der må udledes til de nævnte områder blot at gunstig bevaringsstatus skal genoprettes. De husdyrbrug og arealer, der får en miljøgodkendelse bliver alle reguleret efter gældende afskæringskriterier, således husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer ikke overskrides. Der bliver også vurderet under hensyntagen til reglerne i EU´s habitatdirektiv.

10.5.2 Nitrat til overfladevand

På ejendommens udspretningsarealer er beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand angivet således, at der må maksimalt tilføres 71,87 % (reduktionsprocent beregnet i husdyrgodkendelse.dk) af den mængde husdyrgødning, som de generelle regler tillader. Reduktionsprocenten er beregnet ud fra de givne forudsætninger om fordeling af arealerne inden for de respektive nitratklasser.

På en landbrugsbedrift må der generelt højest udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE/ha pr. planperiode (1/8 – 31/7). Inden for den beregnede fordeling mellem de anførte nitratklasser må der således uden virkemidler udbringes husdyrgødning fra 71,87 % af 1,4 DE/ha svarende til et maksimalt dyretryk på 1,01 DE/ha.

Ønskes et reelt større dyretryk er dette muligt ved anvendelse af virkemidler, som har til formål at tilbageholde udvaskningen fra den ekstra tilførte mængde kvælstof i husdyrgødningen. Det kan være:

1. Et øget areal med efterafgrøder ud over de generelle krav
2. Et krav om reduceret kvælstofnorm
3. Et krav om ændret standardsædskifte

Til de 1.503 ha udspretningsareal tilføres i ansøgt drift husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til maksimalt 2.084 DE i henhold til ansøgningen. I ansøgt drift er det reelle dyretryk derfor på 1,39 DE/ha. Da det reelle dyretryk er større end det maksimalt tilladte dyretryk, skal der anvendes virkemidler til overholdelse af kravet til udledning af nitrat til overfladevand til de kvælstoffølsomme afvandingsområder.

I denne sag har ansøger ønsket at anvende tre forskellige virkemidler til yderlig reduktion af kvælstofudvaskningen:

1. 4,5 pct. mere med efterafgrøder ud over det generelle krav (skema 63245)
2. Reduceret kvælstofnorm med 3,5 pct. (skema 65990)
3. Ændret sædskifte fra referencesædskifte S2 til sædskifte S6 (frøavl) (skema 70321)

Ad. 1. Med en reduktionsprocent på 71,87 % svarende til et maksimalt dyretryk på 1,01 DE/ha har den til formålet lovpligtigt anvendte udvaskningsmodel FarmN, der er udviklet af Danmarks Jordbrugsforskning, beregnet den maksimale udvaskning af kvælstof til 44,5 kg N/ha. Den reelle udvaskning med et dyretryk på 1,39 DE/ha og valget om 4,5 pct. mere med efterafgrøder end det generelle krav er udvaskningen i FarmN beregnet til at være 44,5 kg N/ha. Da den reelle udvaskning er højere end den af systemet beregnet og dermed tilladte maksimale udvaskning, vurderes beskyttelsesniveauet for udledning af nitrat til overfladevand at være overholdt. I husdyrgodkendelse.dk er det også beregnet, at med det selvvalgte sædskifte S2 drevet og gødet som ren plantebrug og uden tilførsel af husdyrgødning, ville den tilsvarende udvaskning være 41,9 kg N/ha. Bidraget fra husdyrgødning giver derfor ved brug af virkemidlet en merudvaskning på 2,6 kg N/ha.

Ad. 2 En reduktion af kvælstofnormen med 3,5 pct. er i FarmN beregnet til at medføre en udvaskning på 44,4 kg N/ha, hvilket er mindre end det tilladelige niveau. Valget af dette virkemiddel vurderes derfor også at være tilstrækkeligt til overholdelse af beskyttelsesniveauet for udledning af nitrat til overfladevand. Ved valg af dette virkemiddel giver husdyrbruget således anledning til en merudvaskning på 2,5 kg N/ha i forhold til et rent plantebrug.

Ad. 3 Ud fra det i husdyrgodkendelse.dk selvvalgte standardsædskifte (S2) til et sædskifte med frøavl (S6) er udvaskningsindekset reduceres fra 93 ved brug af S2 til 86 ved brug af frøgræssædskiftet S6. I FarmN er udvaskningen efter brug af ændret sædskifte beregnet til 43,6 kg N/ha og dermed mindre end det tilladelige niveau på 44,5 kg N/ha. Beskyttelsesniveauet for udledning af nitrat til overfladevand vurderes også med dette virkemiddel at være overholdt. Falder valget på ændret sædskifte med mere frøavl giver det anledning til en merudvaskning svarende til 1,7 kg N/ha i forhold til drift af et tilsvarende rent plantebrug.

De ønskede virkemidler vil blive fastholdt i vilkår, hvor det også skal præciseres, at der kun må anvendes et virkemiddel til hele bedriften pr. planår.

Det skal også undersøges, om afskæringskriteriet for udledning af kvælstof til Natura-2000 områder skal reguleres i forhold til det, der kommer fra det ansøgte projekt i kumulation med andre planer og projekter. Hertil har Miljøstyrelsen den 24. juni 2010 udsendt "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven". Sidenhen er det vejledende notat blev indarbejdet i Miljøstyrelsens elektroniske "Webvejledning til husdyrgodkendelse" der findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Fra vejledningen skal afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter undersøges ud fra følgende forhold:

Pkt. 1A: Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Pkt. 1B: Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007,

skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen.

Pkt. 1C: Gennemførte initiativer som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område.

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Udviklingen i antal DE siden lovens ikrafttræden 1. januar 2007 hentes i oversigten fra Jordbrugsanalyser.dk. Her findes kortværk med opgørelser af det samlede antal DE indenfor de enkelte vandoplande. Opgørelsen er ajourført frem til slutning af 2012.

Første del af afskæringskriteriet omhandler kumulation med andre projekter. Her ses det, at der ikke i nogen af de 5 vandoplande er sket forøgelse i antal DE i den registrerede periode 2007 – 2012. Tallene er hentet fra registreringer i CHR. Siden 2012 er udviklingen i DE inden for de enkelte vandoplande påvirket af miljøgodkendte anlæg, som endnu ikke er taget i brug og af anlæg, hvor dyreholdet er ophørt. I ingen af de 5 vandoplande er der efter kommunens registreringer sket forøgelse af det samlede dyrehold, som medfører en stigning i antal DE siden 1. januar 2007.

Den aktuelle ansøgning indeholder ikke husdyrbrug, hvor der sker ændringer, og bidrager derfor ikke til statistikken over udvikling i antal DE. Ansøgningen og sagen opstår udelukkende fordi Driftsfællesskabet Stougaard I/S har ændret og øget arealet væsentligt samtidig med, at det fortsat modtager husdyrgødning fra husdyrbrug uden for selskabet, som er omfattet husdyrloven. Disse tilladte og godkendte husdyrbrug jf. husdyrgodkendelsesloven er alle i forbindelse med afgørelse om tilladelse/godkendelse underlagt ovennævnte vurdering med de deraf følgende ekstra vilkår til afskæringskriterier, der måtte gælde for anvendelse af husdyrgødning i de respektive vandoplande, hvor dyreholdet er registreret.

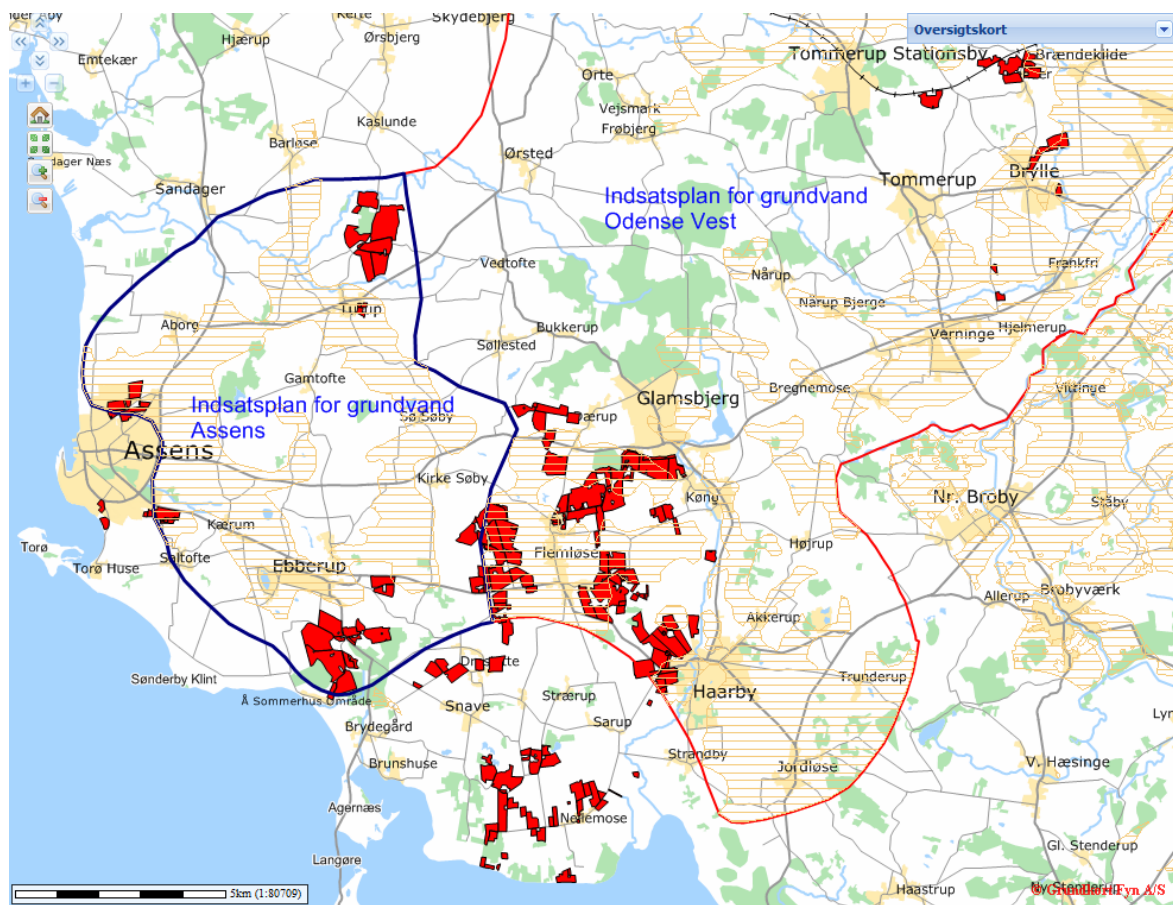
Det er derfor kommunens vurdering, at ovennævnte vurderingspunkter ikke er relevante i denne sag, da de alle refererer til husdyrproduktion og udviklingen af denne både isoleret set og i kumulation med andre husdyrbrug og øvrige kilder. Det forhold, at der sker flytning af husdyrgødning fra et godkendt anlæg i et mindre sårbart vandopland til et andet og mere sårbart vandopland, vurderes på sigt at blive udlignet ud fra antagelsen om, at der tilsvarende sker flytning af husdyrgødning fra anlæg i et meget sårbart vandopland til et mindre sårbart vandopland.

Anden del af afskæringskriteriet omhandler hvorvidt det eksisterende og det ansøgte i sig selv påvirker nitratudvaskningen i oplandene. Dette omhandler selve udvidelsen af husdyrproduktionen på den ejendom hvor udvidelsen sker, og behandles derfor ikke her.

10.5.3 Nitrat til grundvand

Inden kommunen kan meddele godkendelse til det ansøgte, skal der foretages en klarlægning af, om det medfører en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten. Til brug herfor er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsoplande. De nitratfølsomme indvindingsoplande er udpeget i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket danner blandt andet grundlag for vurderingen i denne sag. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning (zoner) af områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande uden for disse, herunder de nitratfølsomme indvindingsoplande. På baggrund heraf sammen med en vurdering af forureningskilder vil der fra de statslige mil-

jøcentre blive udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat. Dette vil sluttelig blive iværksat gennem de kommunale indsatsplaner.

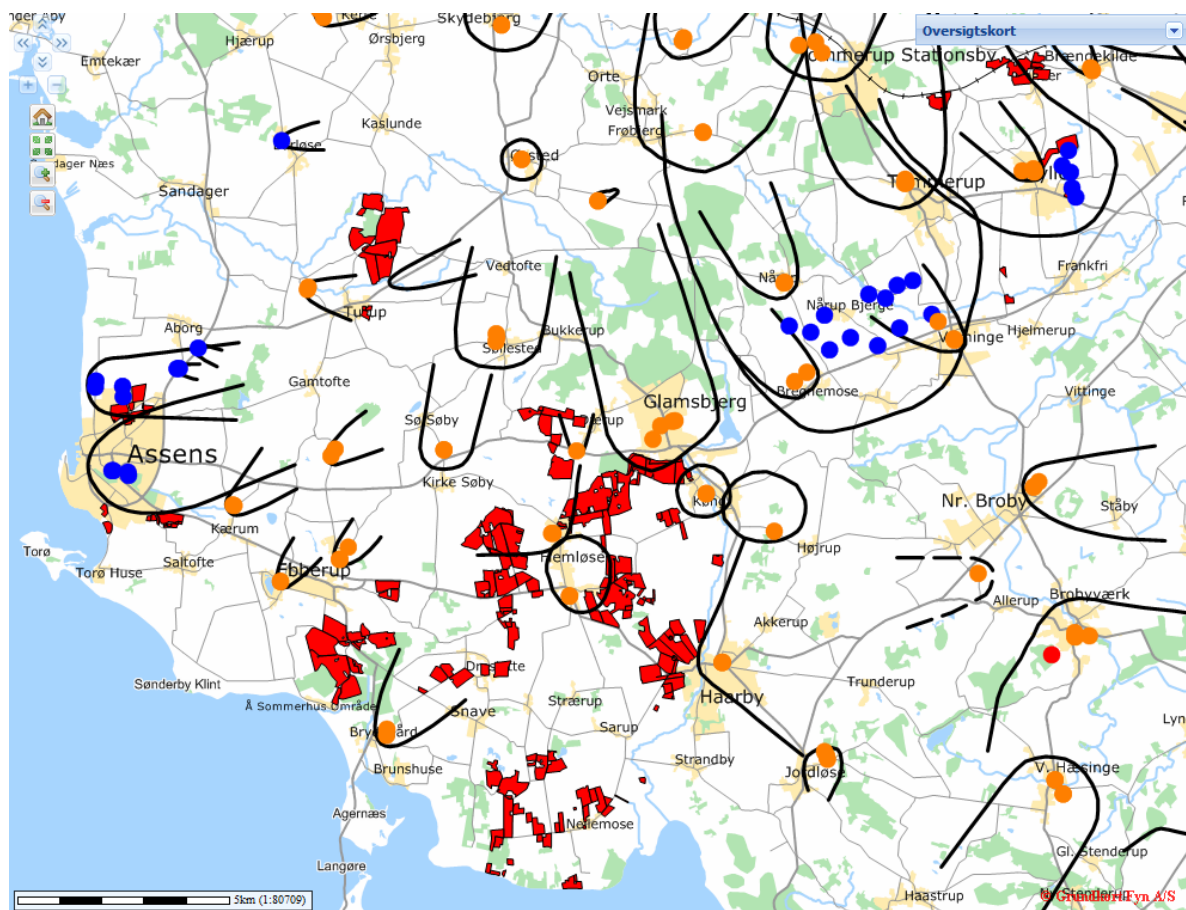

Nitratfølsomme indvindingsområder og områder med indsatsplaner

Hele udbringningsarealet ligger inden for område med særlig drikkevandsinteresser eller område med drikkevandsinteresser. Heraf ligger ca. 44 pct. svarende til 659 ha inden for nitratfølsomt indvindingsområde. På nær arealerne omkring Nellemose og Dreslette ligger udspretningsarealet inden for områder omfattet af enten indsatsplanen for drikkevandsforsyning Assens eller den endnu ikke vedtagne indsatsplan for drikkevand (Odense Vest). I forslaget til indsatsplanen Odense Vest er det oplyst i retningslinjer punkt 24, at ved ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrug må koncentrationen af nitrat fra rodzonen maksimalt være 50 mg nitrat/l på de arealer, der ligger inden for indsatsområder for nitrat (ION). Efter reglerne i husdyrgodkendelsesloven kan der ikke stilles mere skærpede krav end svarende til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standardsædskifte. Disse indsatsområder med hensyn til nitrat udpeges inden for de nitratfølsomme indvindingsområder, hvor en særlig indsats er nødvendig for at opretholde en god grundvandskvalitet. Det er områder, hvor der på baggrund af en vurdering af arealanvendelsen, forureningstrusler og naturlig beskyttelse af vandressourcerne, er identificeret et behov for en særlig indsats for at sikre drikkevandsinteresserne.

I denne sag er det jf. kortværket fra Miljøportalen og i forslaget til indsatsplanen sammenfald af de udpegede udspretningsareal beliggende inden for OSD områder med arealerne udpeget som indsatsområder (ION). Det skal bemærkes, at kommunen ikke kan stille vilkår ud fra et forslag til indsatsplan. Planen skal være vedtaget af kommunalbestyrelsen, inden den opnår gyldighed. Indsatsplanen forventes vedtaget senere i året 2014.

I den gældende indsatsplan for grundvandsbeskyttelse Assens er der ikke krav om begrænset udledning af kvælstof til grundvandet, hvorfor der heller ikke i den henseende skal stilles skærpede vilkår end afskæringskriteriet vedtaget i husdyrloven. Også denne indsatsplan er under revision, hvor der stilles tilsvarende krav, som i indsatsplanen for Odense Vest. Planen forventes ligeledes vedtaget ultimo 2014.

Indvindingsoplande for vandværker og borer

En del af arealerne ligger i indvindingsoplande til vandværker. Nitratindhold i drikkevandsprøverne fra de berørte vandværker ligger alle et godt stykke under den tilladte grænseværdi på for drikkevand, som er 50 mg/l.

Der er en boring til Brylle Vandværk nær mark 100-0i og en boring til Borrebyværket nær mark 100-0h, som ligger nærmere markerne end 25 meter. Her gælder den generelle regel om friholdelse af en 25 meters beskyttelseszone omkring indvindingsboringer til almene vandværker. I den tilhørende lov fra juni 2011 om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love er det bestemt, at anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssige og offentlige formål må ikke foretages inden for en radius på 25 m fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg.

I ansøgt drift er det via FarmN i husdyrgodkendelse.dk ved anvendelse af et af de tre virkemidler beregnet en N-udvaskning til grundvand fra arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder til at være mellem 52 og 54 mg nitrat/l. Merbelastningen (ansøgt drift minus nudrift) er i alle beregningerne angivet til at være mindre, end den beregnede udvaskning i nudrift. Reduktionen ligger et sted mellem 1 og 4 mg nitrat/l.

Ifølge Bekendtgørelse 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, afsnit D, punkt 2, situation 3: *Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området men ikke udarbejdet en indsatsplan for området. Ad situation 3: Tilladelsen eller godkendelsen skal som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, dvs. større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.*

Jf. oplysninger i ansøgningen overstiger udvaskning af nitrat fra rodzonen 50 mg/l på de marker, inden for hvilke de 659 ha landbrugsjord ligger, der er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Det ses også, at det i FarmN er beregnet, at udvaskningen falder med det ansøgte, hvorfor der ikke sker en større udvaskning fra rodzonen med det ansøgte. Resultatet er opnået efter beregnet effekt ved anvendelse af virkemidlerne om henholdsvis øget areal med efterafgrøder, reduceret kvælstofnorm eller ændret sædskifte fra det selvvalgte sædskifte referencesædskifte S2 til et sædskifte med frøgræs S6. Desuden har ingen af vandværkerne i området problemer med at overholde grænseværdien for nitrat i drikkevandet jf. ovenfor.

Assens Kommune vurderer derfor på det foreliggende grundlag, at der ikke skal stilles særlige vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvand.

10.5.4 Fosfor

Fosfor kan være en kilde til forurening af vandmiljøet. Der skal derfor foretages en generel vurdering af, hvor meget fosfor der henholdsvis tilføres og fjernes fra udspretningsarealerne, og hvorledes dette eventuelt påvirker omgivelserne. Der skal foretages en vurdering af fosforbalancen ud fra et i loven fastlagt beskyttelsesniveau. Endelig skal der også foretages en risikoanalyse i forhold til arealernes hældninger mod vandløb og søer med henblik på at begrænse overfladeafstrømninger.

Det generelle beskyttelsesniveau er fastlagt således, at afhængig af fosfortal stilles der krav til fosforoverskud på dræned lerjorder og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal kan det beregnes, om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Det er i ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk angivet, hvor meget fosforoverskuddet eventuelt skal reduceres yderligere. For nærmere baggrundsforklaring henvises til Miljøstyrelsens webvejledning vedrørende beregningsmetoden.

Hele udspretningsarealet ligger i oplande, der afvander til enten meget sårbart Natura 2000 område eller vandområde, som grænser op til Natura 2000 område. Fælles for vandområderne gælder, at disse er overbelastet med fosfor. Der er i ansøgningen redegjort for, at der er fosforkrav til 725 ha.

Definition af fosforklasser	Klasser	Areal i ha	Maks. fosforoverskud=krav
Pt <4,0 eller udrænet eller afvander ikke til Natura 2000	Fosforklasse 0	778,51	3,8 kg P/ha/år (1+2) 6,7 kg P/ha/år (3)
Dræned lerjorder med fosfortal på 4,0 – 6,0	Fosforklasse I	680,67	3,8 kg P/ha/år (1+2) 6,7 kg N/ha/år (3)
Lavbundsarealer med ok-	Fosforklasse II	21,06	2,0 kg P/ha/år (1+2+3)

kerklasse II eller derover			
Pt > 6,0 og drænet og afvander til Natura 2000 område	Fosforklasse III	22,95	0,0 kg P/ha/år (1+2+3)

Fosforberegningen viser ved brug af de enkelte valgte virkemidler (1+2+3) er det totale fosforkrav opfyldt. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at udspretningsarealet i ansøgt drift ved brug af virkemidlerne om enten øget areal med efterafgrøder (1) eller reduceret kvælstofnorm i et sædskifte S2 (2) bliver arealet tilført 27,7 kg P/ha/år og fraført 24,2 kg P/ha/år, hvilket giver et fosforoverskud på 3,5 kg P/ha/år. Dette ligger indenfor det tilladelige beregnede overskud, som i denne sammenhæng er på 3,7 kg P/ha/år.

Ved brug af virkemidlet om ændret sædskifte S6 med øget areal med frøavl (3) fraføres arealet 21,3 kg P/ha/år, hvilket giver et fosforoverskud på 6,5 kg P/ha/år. Dette er beregnet til at ligge på niveau med det maksimale tilladte overskud.

Assens Kommune stiller vilkår om en maksimal tilførsel til de godkendte arealer på 41.700 kg P fra husdyrgødning og anden organisk gødning, som oplyst i ansøgningskemaet.

Ved terrænhældninger over 6 grader, kan der være risiko for overfladeafstrømning af nyudbragt husdyrgødning og anden organisk gødning, hvis der i perioder kort tid efter forekommer megen nedbør. Denne risiko kan dog reduceres væsentligt, hvis blandt andet gyllen udbringes ved nedfældning.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat generelle krav om udbringning og anvendelse af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft og restvand. Heri er det også fastsat krav til udbringning på skrånende arealer.

Flere af markerne i udspretningsarealet har terrænhældninger på over 6 grader, hvoraf nogen også støder op mod sø og beskyttede åbne vandløb. I bestemmelserne i lov om randzoner er der krav om dyrknings- og gødningsfrie zoner på mindst 9 meter målt fra kanten af åbne beskyttede vandløb og søer med overflade større end 100 kvadratmeter. Dette krav er gældende ved vandløb og søer med 2 meter bræmmer efter vandløbsloven, ved naturbeskyttelseslovens § 3 vandløb og søer, og ved vandløb og søer med miljømål samt offentlige vandløb og søer.

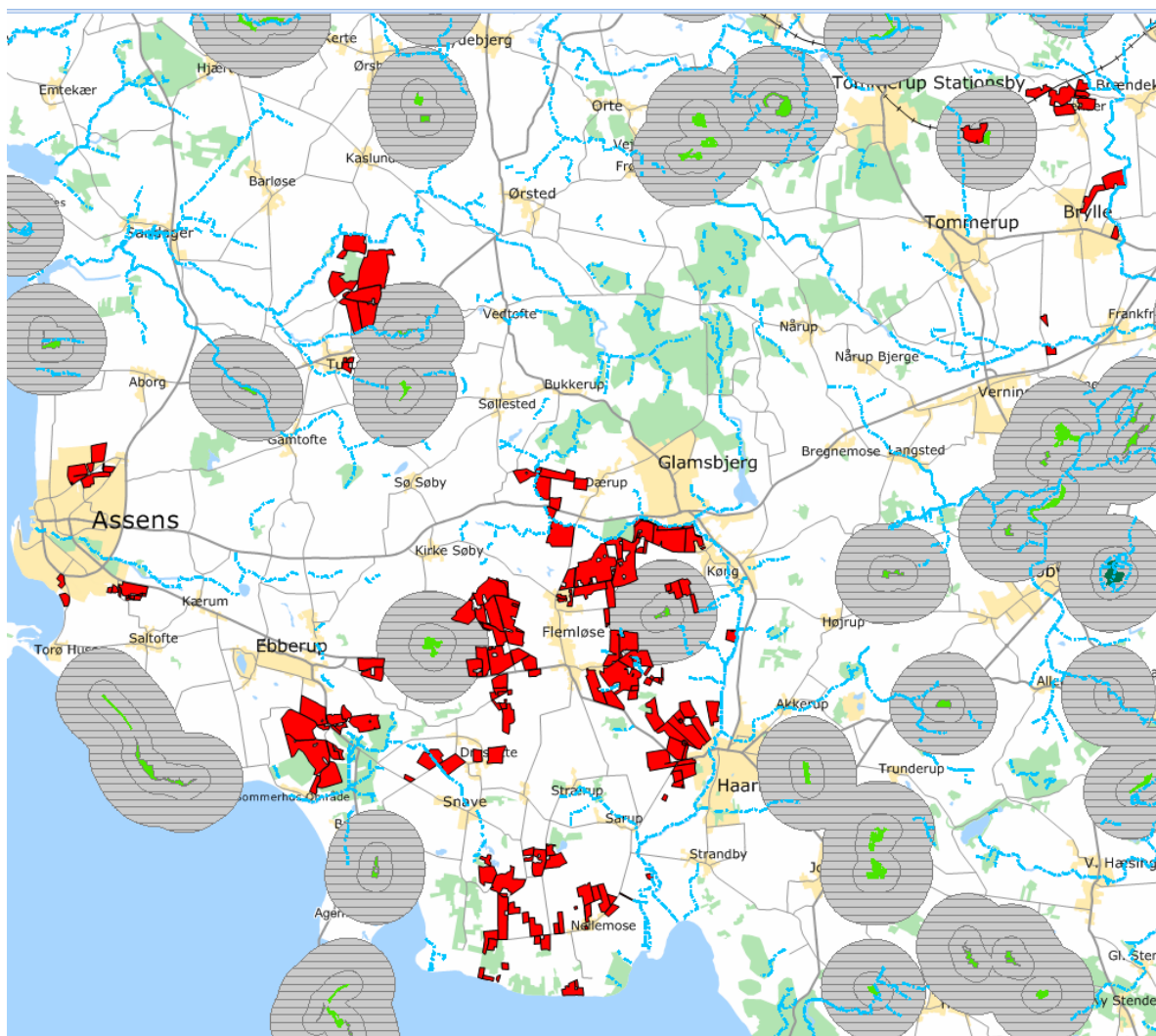
Ved overholdelse af disse bestemmelser finder Assens Kommune ikke grundlag for fastsættelse af yderlige vilkår til sikring af, at der ikke sker overfladeafstrømning af næringsstoffer fra husdyrgødning og anden organisk gødning til overflade vandmiljøet.

10.7 Ammoniak fra udbringning

Ammoniakfølsom natur efter husdyrgodkendelseslovens § 7

Siden 1. august 2007 har der været krav om, at gylle kun må udbringes ved nedfældning på sort jord og græsmarker på arealer inden for 1.000 meter bufferzone i forhold til § 3 naturområder omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven. Dette krav er siden blevet udvidet til at gælde alle udspretningsarealer med sort jord og græsmarker.

En mindre del af udbringningsarealerne i denne sag ligger i bufferzone i forhold til beskyttet natur omfattet af lovens § 7. Det er kommunens vurdering, at arealerne bliver tilstrækkeligt beskyttet ved overholdelse af de generelle krav til udspretning af husdyrgødning.

§ 7 natur med 1000 meter bufferzoner

10.8 Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er opført et antal dyre- og plantearter, der er beskrevet som værende af betydning for EU-fællesskabet. I Danmark er der ca. 40 bilag IV-arter, blandt andet er der flagermus, markfirben og stor vandsalamander. Arterne kræver streng beskyttelse, hvorfor deres naturlige udbredelsesområder skal sikres mod forringelser. Dyrene må for eksempel ikke fanges ind, deres æg ikke indsamles, og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges.

Denne beskyttelsespligt gælder også i forbindelse med kommunens meddelelse af tilladelse og/eller godkendelse jf. reglerne i husdyrloven. Kommunen skal vurdere og sikre, at en gennemførelse af det ansøgte ikke medfører ødelæggelse eller beskadigelse af arternes yngle- eller rasteområder.

Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af bilag IV-arters yngle- eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan vandre ind og ud af lokale områder.

Der sker ikke ændret jordbehandling på dyrkningsarealerne i forbindelse med det ansøgte. Der vil derfor i denne sag ikke forekomme ændret påvirkning af eventuelle tilholdssteder

for bilag IV-arter, hvorfor det vurderes, at der således heller ikke sker forringelser af ud-bredelsesområderne.

På baggrund af de afgivne oplysninger i ansøgningen er det Assens Kommunes helt klare vurdering, at en gennemførelse heraf ikke vil medføre ødelæggelse eller beskadigelse af eventuelle yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Der skal derfor ikke meddeles særlige vilkår i denne forbindelse.

10.9 Bedst tilgængelig teknik (BAT)

Følgende er citeret direkte fra Miljøstyrelsens elektroniske vejledning:

”De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

I forbindelse med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakhandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af gylle gælder således en række generelle krav. Blandt andet skal gyllen som minimum på bevoksede arealer udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gyllen på sort jord og ikke økologiske græsmarker nedbringes direkte. Flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 som elementer, der kan indgå i vurderingen af BAT.

Med de ovennævnte tiltag vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniakfordampningen ved udbringning af gylle på sort jord fra 20-30 % af total N til under 1 % - det vil sige en reduktion på ca. 95 % i forhold til udbringning ved bredspredning.

I vinterafgrøder vurderes de lovbundne virkemidler af have reduceret ammoniakfordampningen fra ca. 30 % til ca. 12 % - det vil sige en reduktion på ca. 60 % i forhold til bredspredning. En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning. De samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi er imidlertid uforholdsmæssig høje, da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser. Svovlsyrebehandling af gylle (SyreN-systemet) kan yderlig medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken.

På denne baggrund er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken. Der er derfor ikke efter Miljøstyrelsens opfattelse grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.”

I ansøgningen er desuden oplyst, at der hvert år udarbejdes mark og gødningsplan, så mængden af næringsstoffer tilpasses afgrødernes forventede behov. Der tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Assens Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke skal stilles særlige vilkår til BAT.

11. Konklusion

Assens Kommune vurderer, at det ansøgte kan godkendes og gennemføres under forudsætning af, at der stilles særlige vilkår som angivet under de enkelte vurderingspunkter.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

By, Land og Kultur

Miljø og Natur

Rådhus Allé 5